

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 9 § lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker skall ändras. Sänkningen av den alkoholaccis som påförs små bryggerier skall enligt propositionen utvidgas så att bryggerier som framställer högst 200 000 liter öl per kalenderår beviljas en skattesänkning på 30 % på det grundaccisbelopp som skall betalas i accis på alkoholdrycker och att gränsen för ölframställningen i bryggerier som är berättigade till en skattesänkning på 20 % höjs från nuvarande en miljon liter till två miljo-

ner liter per kalenderår. Villkoren för skattesänkning föreslås samtidigt bli preciserade till vissa delar.

Propositionen ansluter sig till det harmoniserade påförande av punktskatter på alkoholdrycker som tillämpas inom Europeiska unionen, enligt vilket en medlemsstat när den så önskar får tillämpa nedsatta skattesatser på öl som bryggs av små bryggerier.

Lagen avses träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt artikel 4 i rådets direktiv om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker (92/83/EEG) får medlemsstaterna tillämpa nedsatta skattesatser på öl bryggt av oberoende, små bryggerier. Nedsättningen får differentieras efter bryggeriernas årsproduktion. Nedsättningen får dock endast gälla sådana företag som framställer högst 20 miljoner liter öl om året. Ett villkor är också att den nedsatta skatten inte får understiga standardsatsen för punktskatt med mer än 50 %.

Enligt artikeln avses med ett oberoende, litet bryggeri ett bryggeri som är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra bryggerier, som använder lokaler som är fysiskt skilda från andra bryggerier och som inte brygger på licens.

Enligt 9 § lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994), som trädde i kraft vid ingången av 1995, sänks den grundaccis som skall betalas i accis på alkoholdrycker med 20 %, om den skattskyldige

lämnar en utredning enligt vilken öl har framställts i ett företag som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra företag inom samma bransch och vars årsproduktion är högst en miljon liter. När riksdagen godkände regeringens proposition förutsatte den att regeringen låter reda ut var det kunde anses vara ändamålsenligt att dra en gräns för verksamheten och hur stor skattesänkningen borde vara med tanke på främjandet av småbryggeriverksamheten. Delvis i anslutning därtill utvidgades skattesänkningen för små bryggerier genom ändringen av 9 § lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker, som trädde i kraft vid ingången av 1996, så, att företag som framställer över en miljon men högst 5,5 miljoner liter öl beviljas en skattesänkning på 10 % på grundaccisbeloppet. Bryggerier som framställer högst en miljon liter får fortfarande en skattesänkning på 20 %.

Målet för skattesänkningen för småbryggeriverksamhet har varit att på det sätt som direktivet möjliggör mildra verkan av den accis på alkoholdrycker som fastställs på

grundval av alkoholhalten, särskilt när det gäller beskattningen av hembryggt öl, där skatten i mark är hög på grund av dryckens rätt höga alkoholhalt. Med hjälp av skattesänkningen har man även strävat efter att förbättra små bryggeriers konkurrenskraft därför att kostnaderna för framställningen och distributionen av öl blir proportionellt sett högre per mängd framställd i små bryggerier än i stora bryggerier. Målet har varit att dimensionera de gällande skattesänkningarna så, att de motsvarar denna skillnad i kostnaderna, varvid skattesänkningen på 10 % för exempelvis mellanöl (alkoholhalten är 4,5 volymprocent) betyder att små bryggerier får en förmån på 0,93 mk per framställd ölliter, om man även beaktar inverkan av mervärdesskatten.

I Finland finns för närvarande över 30 sådana små bryggerier vilkas ölframställning underskrider 200 000 liter om året. Dessa är bryggerier som framställer hembryggt öl och andra självständiga små bryggerier med undantag av ett som framställer knappt en miljon liter om året. Den genomsnittliga årsproduktionen i bryggerier, som framställer mindre än 200 000 liter öl, är ca 35 000 liter. De framställer sammanlagt ca en miljon liter hembryggt och annat öl om året, vilket är ca 0,2 % av den årliga totalproduktionen av öl i Finland. Den genomsnittliga alkoholhalten i det öl de framställer är 4,5 volymprocent. Största delen av de små bryggeriernas produkter säljs i utskänkningsrestauranger, där de utgör 0,5 % av den totala försäljningen.

För närvarande finns inga verksamma små bryggerier som framställer över en miljon liter.

2. Föreslagna ändringar

För att förbättra de små bryggeriernas ekonomiska verksamhetsbetingelser och för att eventuellt öka antalet arbetsplatser föreslås att små bryggerier som framställer högst 200 000 liter öl om året beviljas en skattesänkning på 30 % på det grundaccisbelopp som skall betalas i accis på alcoholdrycker. Skattesänkningen föreslås närmast gälla lokala framställare av hembryggt öl och annat specialöl samt självständiga restaurangbryggerier. Stödet till små bryggerier kunde vitalisera den traditionella, lokala ölproduktionen och erbjuda lantbruket och småföretaga-

re möjlighet till extraförtjänst.

Av ändamålsenlighetsskäl föreslås samtidigt att produktionsgränsen för småbryggeriverksamhet som är berättigad till en skattesänkning på 20 % höjs från nuvarande en miljon liter till två miljoner liter öl om året. Enligt förslaget gäller höjningen av produktionsgränsen i praktiken företag där man på grund av verksamhetens lönsamhet har strävat efter att hålla produktionen under en miljon liter för att få en större skattesänkning.

Skattesänkningen för företag som framställer över två, men högst 5,5 miljoner liter öl föreslås fortfarande vara 10 % på det grundaccisbelopp som skall betalas i accis på alcoholdrycker.

På grund av de tolkningssvårigheter som förekommit i praktiken föreslås att villkoren för skattesänkning i fråga om små bryggerier samtidigt preciseras i lagen så, att med årsproduktion avses den mängd öl som ett bryggeri framställt under ett kalenderår. Endast ölproduktionen skulle vara avgörande vid beräkningen av produktionsmängden. Även hembryggt öl betraktas som öl på samma sätt som vid annan beskattning av alcoholdrycker. Framställningen av andra alcoholdrycker eller exempelvis läskedrycker skulle däremot sakna betydelse vid bedömningen av ett företags rätt till skattesänkning.

Det föreslås att man med ölframställning skall avse den egentliga ölframställningen, varvid öl som har buteljerats i detaljhandelsförpackningar i ett bryggeri, men framställts i ett annat inte räknas in i den mängd framställt öl som berättigar till skattesänkning. Ett stadgande som gäller detta föreslås bli fogat till lagen för tydlighetens skull.

Det ovan anförda betyder samtidigt att ett uppdragsavtal som ett litet bryggeri ingått med ett annat bryggeri om buteljering av öl eller om framställning av andra drycker än öl inte bildar ett sådant beroendeförhållande som hindrar ett litet bryggeris rätt till skattesänkning. Däremot skulle ett annat slag av ekonomiskt eller rättsligt beroendeförhållande med ett annat ölproducerande bryggeri betyda att bryggeriet inte kan anses vara ett sådant litet bryggeri som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra företag inom samma bransch och som har rätt till skattesänkning. Enligt förslaget har ett bryggeri inte rätt till skattesänkning exempelvis när det mellan bryggerierna i eko-

nomiskt eller rättsligt hänseende finns ett beroendeförhållande som baserar sig på aktie- eller annat ägande, finansiering eller faktiska arrangemang för beslutsfattande eller motsvarande. I sådana fall måste även ett litet bryggeri betala accisen på alkoholdrycker till fullt belopp.

Med hänsyn till en ekonomiskt förnuftig verksamhet i små bryggerier föreslås dock att två eller flera sådana oberoende små bryggerier som avses i propositionen sinsemellan skall ha rätt att samarbeta inom ölproduktionen eller någon annan verksamhet i anslutning därtill. Detta betyder att små bryggerier får möjlighet att gemensamt anskaffa för tillverkningen behövliga ingredienser och förnödenheter, såsom jäst, humle och vissa förpackningsmaterial eller använda samma marknadsförings- och distributionsservice så, att bägge har rätt till en skattesänkning baserad på den egna produktionsmängden. Samarbete kunde även vara möjligt vid buteljeringen i detaljhandelsförpackningar av öl som har framställts i små bryggerier. Det föreslås att samarbetet mellan små bryggerier av konkurrensskäl tillåts endast om de samarbetande små bryggeriernas sammanräknade produktion är högst 5,5 miljoner liter per kalenderår.

Ett annat slag av rättsligt eller ekonomiskt beroendeförhållande mellan små bryggerier betyder däremot att bryggerierna inte kan betraktas som i lagen avsedda oberoende bryggerier.

Öl som har framställts i ett litet bryggeri i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen skall enligt principen om icke-diskriminering beviljas motsvarande skattesänkning som det öl som har framställts i Finland. Detsamma gäller småbryggeriöl som importerats till Finland från länder utanför unionen. För att få skattesänkning måste importören kunna bevisa att ölet har framställts i ett sådant bryggeri som enligt bestämmelserna i Finland har rätt till skattesänkning. För att förhindra missbruk föreslås villkoren för skattesänkning bli preciserade i lagen så, att den skattskyldige på ett tillförlitligt sätt skall lämna en utredning om hur ölet har framställts.

3. Propositionens verkningar

Om propositionen godkänns sjunker statens intäkter av accis på alkoholdrycker enligt den nuvarande skattenivån med upp-skattningsvis två miljoner mark om året. De skillnader i förhållande till de stora bryggerierna som finns i enhetskostnaderna till följd av att ölframställningen sker i liten skala, skulle med hjälp av de föreslagna skattesänkningarna jämnas ut med i genomsnitt knappt en mark per liter jämfört med den nuvarande. Propositionen bedöms inte ha någon inverkan på konsumentpriserna, även om priset på hembryggt öl eventuellt kan sjunka något. Eftersom det hembryggda ölets andel av den totala ölkonsumtionen är liten, inverkar propositionen inte ökande på alkoholkonsumtionen och därför har den inte heller alkoholpolitiskt någon nämnvärd inverkan.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet i samarbete med tullstyrelsen.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst.

Det föreslås att lagen tillämpas på sådant öl som har överlåtits för konsumtion eller mottagits av en annan medlemsstat inom Europeiska unionen eller av en stat utanför medlemsstaterna den dag lagen träder i kraft eller därefter. Skattesänkning kunde således beviljas för sådant öl som ger staten en skattefordran efter lagen har trätt i kraft. En förutsättning är dock att de i lagen avsedda villkoren för småbryggeriverksamhet uppfylls. Den ölproduktion som ligger till grund för skattesänkningen räknas därvid enligt den mängd öl som framställs i bryggeriet under varje kalenderår. Enligt förslaget skall beskattningen vid behov rättas vid utgången av kalenderåret.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 9 § lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 29 december 1994 om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994) 9 §, sådan den lyder i lag 1540/1995, som följer:

9 §

Om den skattskyldige lämnar en tillförlitlig utredning, enligt vilken öl har framställts i ett företag som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra företag inom samma bransch, sänks den grundaccis som skall betalas i accis på alkoholdrycker

1) med 30 procent, om den mängd öl som företaget framställer per kalenderår är högst 200 000 liter,

2) med 20 procent, om den mängd öl som företaget framställer per kalenderår är över 200 000 liter, men högst 2 000 000 liter,

3) med 10 procent, om den mängd öl som företaget framställer per kalenderår är över 2 000 000 liter, men högst 5 500 000 liter.

Förpackning av öl i detaljhandelsförpackningar beaktas inte vid beräkningen av de produktionsmängder som avses i 1 mom.

Om två eller flera företag som avses i 1 mom. samarbetar inom produktionen eller

verksamheten, anses det inte betyda att företagen i rättsligt eller ekonomiskt hänseende är beroende av varandra. Som samarbete inom produktionen eller verksamheten betraktas anskaffning av råvaror och förnödenheter som behövs vid ölframställningen samt förpackning, marknadsföring och distribution av öl. Ett villkor när detta moment tillämpas är dock att den sammanlagda mängden öl som företagen framställer per kalenderår är högst 5 500 000 liter.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagen tillämpas på öl som har överlåtits för konsumtion från en auktoriserad lagerhållares skattefria lager eller som en registrerad eller oregistrerad näringsidkare har mottagit efter det lagen trätt i kraft.

Helsingfors den 7 maj 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Arja Aho*

Lag

om ändring av 9 § lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 29 december 1994 om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994) 9 §, sådan den lyder i lag 1540/1995, som följer:

Gällande lydelse

9 §

Om den skattskyldige lämnar en utredning, enligt vilken öl har framställts i ett företag som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra företag inom samma bransch och vars årsproduktion är högst 1 000 000 liter, skall den grundaccis som skall betalas i accis på alkoholdrycker sänkas med 20 procent. Om ett sådant företags årsproduktion är över 1 000 000 liter men högst 5 500 000 liter, är motsvarande sänkning 10 procent.

Föreslagen lydelse

9 §

Om den skattskyldige lämnar en *tillförlitlig* utredning, enligt vilken öl har framställts i ett företag som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra företag inom samma bransch, *sänks* den grundaccis som skall betalas i accis på alkoholdrycker

1) med 30 procent, om den mängd öl som företaget framställer per kalenderår är högst 200 000 liter,

2) med 20 procent, om den mängd öl som företaget framställer per kalenderår är över 200 000 liter, men högst 2 000 000 liter,

3) med 10 procent, om den mängd öl som företaget framställer per kalenderår är över 2 000 000 liter, men högst 5 500 000 liter.

Förpackning av öl i detaljhandelsförpackningar beaktas inte vid beräkningen av de produktionsmängder som avses i 1 mom.

Om två eller flera företag som avses i 1 mom. samarbetar inom produktionen eller verksamheten, anses det inte betyda att företagen i rättsligt eller ekonomiskt hänseende är beroende av varandra. Som samarbete inom produktionen eller verksamheten betraktas anskaffning av råvaror och förnödenheter som behövs vid ölframställningen samt förpackning, marknadsföring och distribution av öl. Ett villkor när detta moment tillämpas är dock att den sammanlagda mängden öl som företagen framställer per kalenderår är högst 5 500 000 liter.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagen tillämpas på öl som har överlåtits för konsumtion från en auktoriserad lagerhållares skattefria lager eller som en registrerad eller oregistrerad näringsidkare har mottagit efter det lagen trätt i kraft.

